

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/74/2014
Identifikačné číslo spisu:	4014200002
Dátum vydania rozhodnutia:	27.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4014200002.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej v právnej veci navrhovateľa: U. F., bytom S. č. XX, O. A. M., zastúpeného: JUDr. Marián Ďurina, Advokátska kancelária, Sibírska č. 4, Bratislava, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 28. marca 2014, č. k. 19Sd/2/2014-27, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 28. marca 2014, č. k. 19Sd/2/2014-27, m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 28.11.2013 z r u š u j e a vec jej v r a c i a na ďalšie konanie.

II. Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania z titulu trov právneho zastúpenia vo výške 301,47 € na účet právneho zástupcu navrhovateľa číslo XXXXXXXXXXXX/XXXX, vedený v N. W. Y., do tridsiatich dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 28. marca 2014, č. k. 19Sd/2/2014-27, potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 28.11.2013, ktorým podľa § 26a zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.") a podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.") zamietla žiadosť navrhovateľa z 25.09.2013 o priznanie starobného dôchodku od 18.09.2010.

Odporkyňa preskúmané rozhodnutie odôvodnila tým, že navrhovateľ nesplnil podmienku získania aspoň 10 rokov zamestnania vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia pre vznik nároku na starobný dôchodok podľa § 26a zákona č. 100/1988 Zb., keď v tomto systéme získal len 3 roky a 1 deň zamestnania, pričom navrhovateľovi bol od 01.01.2000 podľa § 125 zákona č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov (ďalej len „zákon č. 114/1998 Z. z.") priznaný výsluhový dôchodok, pre výšku ktorého mu bola započítaná doba základnej vojenskej služby a doba služby vojaka z povolania od

01.09.1961 do 31.12.1999 v rozsahu 38 ukončených rokov.

Krajský súd po preskúmaní rozhodnutia dospel k záveru, že vzhľadom na nesplnenie podmienky 10 rokov zamestnania (vo všeobecnom systéme sociálneho zabezpečenia) navrhovateľ nesplnil podmienky pre priznanie starobného dôchodku podľa § 26a zákona č. 100/1988 Zb.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Namietol, že hoci mu bol priznaný výsluhový dôchodok za 38 ukončených rokov služby vojaka z povolania, výkonom tohto zamestnania vo zvýhodnenej I. pracovnej kategórii mu v zmysle § 274 zákona č. 100/1988 Zb. zostal zachovaný nárok na starobný dôchodok ku dňu dovŕšenia veku 55 rokov, teda ku dňu XX.XX.XXXX. Priznanie výsluhového dôchodku nevylučuje, aby obdobie výkonu služby profesionálneho vojaka nebolo považované za obdobie dôchodkového poistenia podľa zákona č. 461/2003 Z. z. Osobitný systém sociálneho zabezpečenia vojakov, existujúci od 01.05.1998, neobsahuje úpravu starobných dôchodkov. Podľa názoru navrhovateľa má nárok na starobný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z. z. Žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie a aby navrhovateľovi priznal náhradu trov konania.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Nebolo sporné, že navrhovateľovi bol podľa § 26 zákona č. 114/1998 Zb. priznaný výsluhový dôchodok rozhodnutím Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia z 11.01.2000 a že v 1. kategórii funkcií získal viac ako 20 rokov služby vojaka z povolania.

Podľa čl. 39 ods. 1 ústavy občania majú právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe a pri nespôsobilosti na prácu, ako aj pri strate živiteľa.

Z ustanovenia čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky (zák. č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov v spojení s čl. 17 až 19 III. časti Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach č. 128 (zák. č. 416/1991 Zb.) v spojení s článkom 30 Dohovoru, vyplýva potreba zabezpečenia zachovania nadobúdaných práv na príspevkové starobné dôchodky.

Priznanie výsluhového dôchodku podľa § 26 zákona č. 114/1998 Z. z. nebráni vzniku nároku na starobný dôchodok vzhľadom na zohľadnenie všetkých dôb poistenia tak vo všeobecnom ako aj v osobitnom systéme sociálneho poistenia (zabezpečenia) a vo výške určenej podľa článku 30 Dohovoru č. 126.

Podľa § 132 ods. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. vojak z povolania má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 55 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií.

Podľa § 175 zákona č. 100/1988 Zb. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie alebo služby I. a II. kategórie funkcií sa priznávajú do 31. decembra 2022.

Vek 55 rokov navrhovateľ dovŕšil dňom XX.XX.XXXX. Podmienku 20 rokov služby v 1. kategórii funkcií pre vznik nároku na starobný dôchodok (§ 132 ods. 1 písm. a/ zákona č. 100/1988 Zb.) splnil pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 114/1998 Z. z. Tento nárok mu zostal zachovaný. Na tom nič nemení okolnosť, že navrhovateľ bol aj po dovŕšení dôchodkového veku ďalej nepretržite zamestnaný až do 31.12.1999 a že o priznanie starobného dôchodku (od 18.09.2010) požiadal až žiadosťou z 25.09.2013.

Od 01.01.2000 bol navrhovateľovi priznaný výsluhový dôchodok podľa zákona č. 114/1998 Z. z.,

účinného od 01.05.1998.

V zmysle § 103 ods. 1 bod 2 zákona č. 114/1998 Zb. od 01.05.1998 sa na sociálne zabezpečenie vojakov nepoužívajú § 130 až 145 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

Na zachovanie nároku na starobný dôchodok, ktorý vznikol dňom XX.XX.XXXX, nemá žiadny vplyv skutočnosť, že zákonom č. 107/1999 Zb. bol zákon č. 100/1988 Zb. zmenený a doplnený, v dôsledku čoho došlo k zmene úpravy nárokov profesionálnych vojakov na starobný dôchodok (§ 21 ods. 3, § 22 ods. 6, § 23 ods. 3, § 26a, § 27 ods. 2), avšak s účinnosťou až od 01.07.1999.

Výsluhový dôchodok, priznaný podľa § 26 zákona č. 114/1998 Z. z. je dávkou výsluhového zabezpečenia, a podľa § 124 zákona č. 328/2002 Z. z. sa považuje za výsluhový dôchodok podľa tohto zákona. Je však potrebné uviesť, že ak jeho poberateľ dovŕšil dôchodkový vek podľa všeobecných predpisov o sociálnom zabezpečení (poistení), tento výsluhový dôchodok dňom dovŕšenia dôchodkového veku jeho poberateľa (v danom prípade už odo dňa priznania výsluhového dôchodku) má rovnako ako starobný dôchodok charakter dávky v starobe. Pri posudzovaní nároku na starobný dôchodok zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia (poistenia) je preto možné postupovať podľa čl. 33 ods. 2 Dohovoru o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach, č. 128, vyhláseného v Zbierke zákonov pod číslom 416/1991 Zb.

Odporkyňa rozhodla o nároku na starobný dôchodok podľa § 26a zákona č. 100/1988 Zb., ktorý v čase vzniku nároku na starobný dôchodok (XX.XX.XXXX) ani nebol účinný. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie, v ktorom odporkyňa o nároku na starobný dôchodok znovu rozhodne v zmysle vyššie naznačeného.

Navrhovateľ bol v konaní úspešný, pričom uplatnil nárok na náhradu trov konania z titulu trov právneho zastúpenia. Za uplatnený 1 úkon právnej služby v roku 2013 (prevzatie a príprava vecí) mu patrí 60,08 € + režijný paušál 7,81 €, za uplatnené 2 úkony právnej služby v roku 2014 (podanie návrhu + odvolanie proti rozsudku krajského súdu) patrí 2x 61,85 € + režijný paušál 2x 8,04 € + náhrada za stratu času (z dôvodu účasti na pojednávaní) za 7 polhodín x 13,40 € vo výške 93,80 €, spolu vo výške 301,47 €.

Odvolací súd nepriznal náhradu trov vo výške základnej sadzby za jeden úkon tak ako si právny zástupca uplatnil a vyčíslil v odvolaní podľa základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v 1/6-ine, keďže ide o dávkovú vec sociálneho poistenia, v ktorej podľa § 11 ods. 4 zákona č. 655/2004 Z. z. patrí odmena za jeden úkon právnej služby vo výške jednej trinástiny výpočtového základu.

Právny zástupca uplatnil aj nárok na náhradu trov cestovného na pojednávanie krajského súdu autobusom z Bratislavy do Nitry a späť vo výške 4,30 € + 4,90 €. Keďže opodstatnenosť náhrady cestovného ničím nepreukázal, túto náhradu mu odvolací súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.